UDK: 37.1174

BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINING INGLIZ TILINI O'RGANISHDAGI OG'ZAKI NUTQ KOMPOTENTSIYASINI SHAKLLANTIRISH MUAMMOLARI VA BARTARAF ETISH YO'LLARI

Saydaliyeva Mashhura Anvarjon qizi
Namangan Davlat Pedagogika Instituti Xorijit tillar kafedrasi katta o'qituvchisi
Email: ***mashhura.saydaliyeva@bk.ru***
Tel: +998941521918
Azimov Samandar Murodjon o'g'li
Namangan Davlat Pedagogika Instituti Xorijit tillar kafedrasi bakalavr talabasi
Email: *azimovsamandar196@gmail.com*
Tel: *+998942422220*

Annotatsiya: *Ushbu maqolada boshlang'ich sinf yoshidagi o'quvchilarning Ingliz tilini o'rganishda yuzaga keladigan, nutqiy muammolar va ularning bartaraf etish metodlari haqida tahlil qilinadi. Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarning pegagogik-psixologik jihatdan o'qishn samaradorligini oshirish va nutqiy kamchiliklarni yo'qotishda doir amaliy ko'nikmalar bayon qilinadi.*

Kalit so'zlar: *Boshlang'ich sinf, o'qitish, muloqot kompotensiyasi, metod, og'zaki nutq.*

PROBLEMS OF FORMING ORAL SPEECH COMPETENCE IN BEGINNER STUDENTS LEARNING ENGLISH AND WAYS TO OVERCOME THEM

Saydaliyeva Mashkhura Anvarjonov kizi
Namangan State Pedagogical Institute
Senior Lecturer of the Foreign Languages Department
E-mail: *mashhura.saydaliyeva@bk.ru*
Tel: +998941521918
Azimov Samandar Murodjon ugli
Namangan State Pedagogical Institute
Bachelor student of the Foreign Languages Department
E-mail: *azimovsamandar196@gmail.com*
Phone: +998942422220

Annotation: *This article analyzes the speech-related difficulties that primary school pupils face while learning English and the methods for overcoming them. It also presents practical approaches aimed at increasing the effectiveness of learning from pedagogical and psychological perspectives and eliminating speech deficiencies in young learners.*

Keywords: *primary education, teaching, communicative competence, method, oral speech.*

ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ УСТНОЙ РЕЧЕВОЙ КОМПЕТЕНЦИИ ПРИ ИЗУЧЕНИИ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА У УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ И ПУТИ ИХ ПРЕОДОЛЕНИЯ

Сайдальиева Машхура Анваржонов кизи
Наманганский государственный педагогический институт
Старший преподаватель кафедры иностранных языков
E-mail: mashhura.saydaliyeva@bk.ru
Тел: +998941521918
Азимов Самандар Муроджон угли
Наманганский государственный педагогический института
Студент бакалавриата кафедры иностранных языков
E-mail: azimovsamandar196@gmail.com
Тел: +998942422220

Аннотация: *В данной статье анализируются речевые трудности, возникающие у учащихся младшего школьного возраста при изучении английского языка, а также методы их преодоления. Кроме того, рассматриваются практические навыки, направленные на повышение эффективности обучения с педагогико-психологической точки зрения и устранение речевых недостатков у младших школьников.*

Ключевые слова: *начальная школа, обучение, коммуникативная компетенция, метод, устная речь.*

KIRISH

"Chet tili o'qitishda o'quvchi va talabaning xotirasi hamda uni rivojlantirishni hisobga olish kerak" (O'. Hoshimov)

Boshlang'ich sinf o'quvchilariga xorijiy tillarni o'qitish metodikasi ularning yosh, psixologik va kognitiv xususiyatlarini inobatga olgan holda alohida yondashuvni talab qiladi. Ushbu yosh davrida o'quvchilarning diqqatini uzoq vaqt davomida jamlay olmasligi, tez charchashi va o'yin faoliyatiga bo'lgan ehtiyojining yuqoriligi dars jarayonini samarali tashkil etishda muhim omil hisoblanadi. Shu sababli o'qituvchilar bolalarning individual va psixologik jihatlarini chuqur o'rganib, dars mashg'ulotlarini zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etishlari ta'lim samaradorligini oshiradi.

Ingliz tilini o'rgatishda o'quvchilarning talaffuz jahatdan qiynalishlari va til to'sig'iga uchrash ehtimollari yuqori hisoblanadi. O'quvchilarning til o'rganish jarayonlaridagi bu kabi muammolarini bartaraf etish maqsadida fonetika haqida ma'lumot olishga harakat qilinadi.

Fonetika juda keng qamrovli soha bo'lib, u har doim ham bevosita tilshunoslik bilan to'g'ridan-to'g'ri bog'liq bo'lavermaydi. Yuqorida sanab o'tilgan fonetik yo'nalishlar bir-biridan mustaqil ravishda o'rganilishi mumkin. Biroq ular o'zaro chambarchas bog'langan: nutq organlari harakat qilib tovushlarni hosil qiladi, bu tovushlar tovush to'lqinlari orqali tarqaladi, quloqlar tomonidan qabul qilinadi va miyaga uzatiladi.

Agar fonetika nutq tovushlarining jismoniy (fizik va fiziologik) xususiyatlari bilan shug'ullansa, fonologiya esa, aksincha, tovushlarni qanday talqin qilishimiz va ularni qanday tizimlashtirishimiz bilan shug'ullanadi. Fonologiya muayyan tillarda mavjud bo'lgan tovushlar tizimi va ularning qonuniyatlarini o'rganadi. Ingliz tili fonologiyasini o'rganish jarayonida tilning unlilari, undoshlari hamda suprasegmental xususiyatlari tahlil qilinadi.

Xorijiy tilni o'rgatish jarayonida o'quvchilarning til ko'nikmalarini shakllantirishda "o'qib tushunish" (reading), "tinglash" (listening), "yozish" (writing) va "gapirish" (speaking) ko'nikmalarini bir-biri bilan uzviy bog'liq holda rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etadi. Mazkur ko'nikmalarni integratsiyalashgan holda rivojlantirish o'quvchilarning muloqot kompetensiyasini shakllantirishga xizmat qiladi, ularning lug'at boyligini kengaytiradi hamda xorijiy tilda erkin va ravon nutq yuritish malakalarini rivojlantiradi.

Nutq faoliyati turlari: Nutq faoliyati turlari - gapirish, tinglab tushunish, o'qish, yozuvni o'rgatish va til materiali - leksika, grammatika, talaffuzni o'rgatish natijasida o'quvchilarga chet tilda o'zaro axborot almashish malakalari singdiriladi.

Nutq shakllari: Nutq faoliyati og'zaki va yozma shaklda ro'yobga chiqadi. Og'zaki nutq gapirish va tinglab tushunish, yozma nutq esa o'qish va yozuv turlaridan iborat.

Nutqning tarkibiy qismlari: Nutqning uch tarafi - tuzilishi (grammatika), semantika (leksika) va "ifoda" (talaffuz) til materiali tomonlari deb ataladi.

Metodik tahlil savollari: Metodikada nima uchun (ta'lim maqsadi), nimani (ta'lim mazmuni), qanday qilib (ta'lim metodlari va prinsiplari asosida) hamda kimga (o‘quvchiga) o‘rgatish haqida ilmiy mulohazalar yuritiladi.

Nutq aspektlari: Nutq faoliyatida operatsion (til materiali ishtiroki) va motivatsion (fikr bayoni) jihatlar aniqlangan.

Nutq faoliyati turlari: Gapirish, tinglab tushunish, o‘qish, yozuvni o‘rgatish va til materiali - leksika, grammatika, talaffuzni o‘rgatish natijasida o‘quvchilarga chet tilda o‘zaro axborot almashish malakalari singdiriladi.

ADABIYOTLAR TAHLILI

Mahalliy metodist olimlarning ilmiy ishlari ham boshlang‘ich sinflarda chet tilini o‘qitishning nazariy hamda amaliy jihatlarini keng yoritadi. Jumladan;

J. Jalolov tomonidan ishlab chiqilgan metodik tamoyillar chet tilini bosqichma-bosqich o‘rgatish tizimini asoslab beradi. O‘. Hoshimov va I. Yoqubov tadqiqotlarida esa o‘qituvchining kasbiy tayyorgarligi, darsni samarali tashkil etish va nutq faoliyati turlarini o‘zaro integratsiyalash masalalari chuqur tahlil qilingan. Ushbu ilmiy qarashlar og‘zaki nutq kompetensiyasini shakllantirish metodikasining muhim nazariy asosini tashkil etadi.

Boshlang‘ich bosqichda chet tilini o‘qitishda o‘yin texnologiyalarining ahamiyati Maxbuba Tursunaliyevna Gaziyeva ilmiy ishlarida ham alohida ta’kidlangan. Tadqiqotchi o‘yin elementlarini ta’lim jarayonini samarali tashkil etishga xizmat qiluvchi metodik yondashuv sifatida ko‘rsatib, ularning o‘quvchilarda nutqiy faollikni kuchaytirishdagi ijobiy ta’sirini qayd etadi.

Adabiyotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, boshlang‘ich sinflarda og‘zaki nutqni rivojlantirish jarayonida ayrim muammolar-lug‘at zahirasining cheklanganligi, talaffuzdagi qiyinchiliklar, nutqiy tortinchoqlik va muloqot muhitining yetarli emasligi - uchrab turadi. Ushbu muammolarni bartaraf etishda interfaol metodlar, kommunikativ mashqlar, audio-vizual materiallar hamda individual yondashuvdan foydalanish samarali natija beradi.

Shunday qilib, mavjud ilmiy manbalar tahlili og‘zaki nutq kompetensiyasini shakllantirish ko‘p omilli jarayon ekanini ko‘rsatadi. Mazkur yondashuvlar

tadqiqotimiz uchun nazariy asos vazifasini bajaradi va muammoning amaliy yechimlarini ishlab chiqishda metodologik tayanch bo‘lib xizmat qiladi.

NATIJALAR

Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarida ingliz tilida og‘zaki nutq kompetensiyasini shakllantirish jarayonida bir qator psixologik, metodik va lingvistik muammolar yuzaga keladi. Eng avvalo, o‘quvchilarning yosh xususiyatlari bilan bog‘liq uyatchanlik, xato qilishdan qo‘rquv hamda o‘z fikrini chet tilida ifodalashga nisbatan ishonchsizlik og‘zaki nutqning rivojlanishiga to‘sqinlik qiladi.

O‘quvchilar leksik jihatdan qiynalishi, bir so‘zning o‘xshash talaffuz qilinadigan boshqa so‘z bilan adashishi yoki stress va talaffuz jihatlaridan noto‘g‘ri foydalanishi mumkin. Bunday holatlarni bosqichma-bosqich to‘g‘rilash motivatsiyani oshirib, tahliliy jarayonni samarali yo‘lga qo‘yadi.

Ikkinchi muammo - sun’iy va hayotdan uzoq nutqiy vaziyatlarning ustunligi. Agar dars jarayonida o‘quvchilar real hayotga yaqin kommunikativ vaziyatlarda qatnashmasa, ularning og‘zaki nutqi passiv qoladi. O‘quvchilarni real hayotga bog‘lab o‘rgatishning eng samarali usuli - ular bilan muntazam ro‘lli o‘yinlar va kundalik hayotiy vaziyatlar asosida mashg‘ulotlar olib borishdir.

Uchinchi muammo - o‘quvchilar o‘rtasidagi individual farqlar. Ba’zi o‘quvchilar tez va faol so‘zlashsa, boshqalari sekin va tortinchoq bo‘ladi. Dars jarayonida tortinchoq o‘quvchilarga moslashish uchun ko‘proq topshiriqlar berish va ularning faoliyatiga to‘sqinlik qiluvchi jarayonlarni aniqlash foydali bo‘ladi.

To‘rtinchidan, lug‘at boyligining yetarli emasligi va grammatik tuzilmalarning sust o‘zlashtirilishi og‘zaki nutqda qiyinchilik tug‘diradi. Lug‘at boyligining yetishmasligi oqibatida o‘quvchilar o‘rganayotgan tilni morfologik va fonetik jihatlarda tahlil qila olmay, muammoga duch keladi va motivatsiyasi pasayadi. Buning oldini olish uchun yangi til o‘rganayotgan o‘quvchilarga avvalo lug‘at boyligini to‘g‘ri talaffuz bilan birga o‘rgatish zarur. Grammatik jihatdan esa, o‘quvchilarning o‘rgangan so‘zlarini mashqlar orqali turli zamonlarda qo‘llash va gapirishga rag‘batlantirish muammolarni bosqichma-bosqich yo‘qotadi.

Yuqorida ta’kidlangan tilshunoslik nazariyasi va ingliz lingvistikasi hamda metodikasiga hissa qo‘shgan olimlar - J. Jalolov, O. Hoshimov va I. Yoqubovlarning

kitoblari va tahlillaridan foydalangan holda o‘z metodik yo‘nalishimizni ishlab chiqish natijaga erishishda muhim ahamiyatga ega. J. Jalolovning Ingliz tilini o‘qitish metodikasi xorijiy tilni shakllantirishning ustuvor yo‘nalishlarini belgilab beradi. O. Hoshimov va I. Yoqubovning asarlari esa pedagogni shakllantirish va til o‘rgatish usullarini tizimli ravishda yoritadi.

Mazkur metodik qo‘llanma ingliz tilini o‘qitish jarayonini nazariy va amaliy jihatdan tizimli yoritib, milliy ta’lim muhitiga moslashtirilgan yondashuvni taklif etadi. Unda zamonaviy metodik qarashlar bilan bir qatorda, bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy kompetensiyasini shakllantirishga xizmat qiluvchi amaliy topshiriqlar ham mujassam. Shu bois, qo‘llanma ingliz tili o‘qituvchilarini tayyorlashda muhim ilmiy-metodik manba hisoblanadi.

MUHOKAMA

Boshlang‘ich ta’lim bosqichida xorijiy tilni o‘qitish metodikasi o‘ziga xos yondashuvni talab etadi. Ilmiy manbalarda kichik yoshdagi o‘quvchilarning yosh, psixologik va kognitiv xususiyatlarini inobatga olgan holda darsni tashkil etish ta’lim samaradorligini oshirishi ta’kidlanadi. Ayniqsa, og‘zaki nutq kompetensiyasini shakllantirish jarayonida tinglab tushunish, to‘g‘ri talaffuz qilish va mustaqil fikrni og‘zaki bayon eta olish ko‘nikmalarini uyg‘un rivojlantirish muhim omil sifatida qaraladi.

Metodik tadqiqotlarda kommunikativ yo‘nalish yetakchi tamoyil sifatida e’tirof etilib, til o‘rgatish jarayoni muloqotga asoslangan vaziyatlarda olib borilishi zarurligi qayd etiladi. Shu bois boshlang‘ich sinflarda rolli o‘yinlar, dialogik mashqlar, interfaol topshiriqlar hamda ko‘rgazmali vositalardan foydalanish o‘quvchilarning nutqiy faolligini oshirishga xizmat qiladi. Bunday yondashuv o‘quvchilarni passiv tinglovchidan faol suhbatdoshga aylantirish imkonini beradi.

Psixolingvistik qarashlarga ko‘ra, og‘zaki nutqning rivojlanishi nutqni idrok etish va uni hosil qilish mexanizmlarining uyg‘un ishlashi bilan bog‘liq. Kichik maktab yoshida fonematik eshituv, artikulyatsiya harakatlari va intonatsion tuzilmalarning shakllanishi muhim ahamiyat kasb etadi. Shuning uchun dars jarayonida fonetik mashqlar, takrorlash asosidagi metodlar va eshitishga doir topshiriqlarning muntazam qo‘llanishi og‘zaki nutq sifatini yaxshilaydi.Ilmiy

manbalarda emotsional qulay muhit yaratishning ahamiyati ham alohida ta'kidlanadi. Relaksatsion elementlarga asoslangan metodlar o'quvchilardagi ichki psixologik to'siqlarni kamaytirib, ularning erkin fikr bildirishiga sharoit yaratadi. Natijada til o'rganishga nisbatan ijobiy motivatsiya shakllanadi va nutqiy ishtirok faollashadi.

O'quvchilarda til ko'nikmalarini shakllantirish uchun metodologik va psixologik jihatdan o'qituvchidan tahlil qila olish, o'quvchilar bilan ishlash va ularga to'g'ri usullar orqali dars o'tish ko'nikmalariga ega bo'lish talab etiladi. Yosh xususiyatlarini inobatga olgan holda, 1–2-sinf o'quvchilarning til ko'nikmalariga bog'liq har qanday muammolarini bartaraf etishda o'yinli va rolli faoliyat muhim vosita bo'lib xizmat qiladi. Chunki o'yin jarayonida o'quvchi o'zini erkin his etadi va nutqiy xatolarga tabiiy hol sifatida qaray boshlaydi. O'quvchilar o'rganish jarayonidagi nutqiy xato va kamchiliklarini amaliy ko'nikmalarni shakllantirish orqali yo'qotadilar. Bozor, maktab, oshxona, do'kon kabi kundalik muhitlarga asoslangan rolli o'yinlar orqali o'quvchilarning muloqotga kirish ehtiyoji kuchayadi va nutqiy faollik oshadi.

Fonetika juda keng qamrovli soha bo'lib, u har doim ham bevosita tilshunoslik bilan to'g'ridan-to'g'ri bog'liq bo'lmaydi. Yuqorida sanab o'tilgan fonetik yo'nalishlar bir-biridan mustaqil ravishda o'rganilishi mumkin. Biroq ular o'zaro chambarchas bog'langan: nutq organlari harakat qilib tovushlarni hosil qiladi, bu tovushlar tovush to'lqinlari orqali tarqaladi, quloqlar tomonidan qabul qilinadi va miyaga uzatiladi. Agar fonetika nutq tovushlarining jismoniy (fizik va fiziologik) xususiyatlari bilan shug'ullansa, fonologiya esa, aksincha, tovushlarni qanday talqin qilishimiz va ularni qanday tizimlashtirishimiz bilan shug'ullanadi. Fonologiya muayyan tillarda mavjud bo'lgan tovushlar tizimi va ularning qonuniyatlarini o'rganadi. Ingliz tili fonologiyasini o'rganish jarayonida tilning unlilari, undoshlari hamda suprasegmental xususiyatlari tahlil qilinadi.

O'yinli metodlar barcha o'quvchilarni teng nutqiy faoliyatga jalb etib, har bir bolaga so'zlash imkoniyatini yaratadi. O'yinli texnologiyalar orqali so'z va grammatik birliklar kontekstda, takroriy va tabiiy ravishda qo'llaniladi, bu esa o'quvchilarning yangi til birliklarini intuitiv tarzda o'zlashtirishiga yordam beradi.

Xorijiy tilni o‘qitish jarayonida o‘quvchilarda kommunikativ hamda leksik kompetensiyalarni rivojlantirish muhim metodik vazifalardan biri hisoblanadi. Interfaol usullar, muloqotga asoslangan topshiriqlar, dialog va rolli mashqlardan foydalanish o‘quvchilarning og‘zaki nutq faoliyatini faollashtiradi.

Mashqlar tizimi kommunikativ bo‘lmagan mashqlar, shartli kommunikativ mashqlar va haqiqiy kommunikativ mashqlarga bo‘linadi. Ushbu usul va metodlardan foydalangan holda o‘quvchilarning nutqiy ko‘nikmalarini rivojlantirish ancha osonlashadi. Maktab o‘quvchilarining, xususan, boshlang‘ich sinf (1–2-sinf) yoshidagi o‘quvchilarning bilim va ko‘nikmalarini muntazam ravishda oshirish ularning til o‘rganish jarayonini samarali qiladi.

XULOSA

O‘quvchilarning nutqiy ko‘nikmalarini shakllantirishda ular bilan muntazam ishlash muhimdir. Yosh xususiyatlarini inobatga olgan holda, psixologik nuqtai nazardan to‘g‘ri metodik usullar orqali o‘rgatish ta’lim jarayonining samaradorligini oshiradi. Maktabgacha va kichik maktab yoshidagi, xususan 1–2-sinf o‘quvchilarining leksik boyligi va diqqatni jamlash qobiliyatini hisobga olgan holda, ularning til ko‘nikmalarini shakllantirishda yoshga mos yondashuvni doimiy qo‘llash muhimdir.

O‘. Hoshimov ta’kidlaganidek, chet tilini samarali o‘qitish jarayonida o‘quvchi va talabalarning xotira imkoniyatlarini inobatga olish hamda ularni rivojlantirish metodik jihatdan ahamiyatlidir. Shu bilan birga, o‘quvchilarning og‘zaki nutq kommunikatsiyalarini rivojlantirish, leksik, grammatik va fonetik jihatdan turli kontekstlarda muloqot qilishga o‘rgatish pedagogdan talab etiladigan asosiy jarayonlardan biridir.

O‘qituvchi bu jarayonlarni metodik yondashuv asosida, relaksopediya usuli bilan amalga oshirsa, natijalar samaraliroq va ta’lim jarayoni mazmunli bo‘ladi.

O‘quvchilarning yosh bo‘lishi sababli ularning eslab qolish qobiliyati va diqqatni jamlashida bir qator muammolar yuzaga kelishi mumkin. Shu bois o‘qituvchilardan birinchi navbatda tez-tez takrorlash va gapirish orqali nutqiy ko‘nikmalarni shakllantirish jarayoni muhim poydevor sifatida hisoblanadi va ta’lim samaradorligiga bevosita ta’sir qiladi.

Kichik yoshdagi o‘quvchilar bilan ishlashda tilni o‘rgatish alohida mehnat talab qiladi. Ularni biror narsani yodlashga majburlash yoki “yodlab kelmasang dars qilolmaysan” tarzida talab qilish ularning til o‘rganish jarayoniga motivatsiyasini pasaytiradi. Shu sababli, kichik maktab yoshidagi o‘quvchilarga dars berishda o‘yinli va rolli usullardan foydalanish muhim bo‘lib, u o‘quvchilarning nutqiy faoliyatini rag‘batlantiradi va til ko‘nikmalarini samarali rivojlantirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO’YHATI

1. Hoshimov O‘., Yoqubov I. Ingliz tili o‘qitish metodikasi. - Toshkent, 1993.
2. M. T. Iriskulov, A.S.Shatunova English foneticcs ,Toahkent-2011.-B.6
3. Gerald Kelly. How to teach Pronunciation. Malasia.2001, p.9
4. Hoshimov O'., Yoqubov I. Ingliz tili o'qitish metodikasi. – Toshkent: "Sharq" 2003. – B. 9-10.
5. J.Jalolov. Chet tili o’qitish metodikasi. “O’qituvchi”, Toshkent-2012, -B.9
6. J.Jalolov. Chet tili o’qitish metodikasi. “O’qituvchi”, Toshkent-2012.-B.9
7. G’aziyeva M. T. O’quvchilarga ingliz tilini o’qitishda o’yin metodining ahamiyati // Science and Education, Vol. 4, No. 6, 2023. – 740–742 b.
8. J.Jalolov. Chet tili o’qitish metodikasi. “O’qituvchi”, Toshkent-2012
9. Yuldashev Og'abek Komiljon o'g'li, Azimov Samandar Murodjon o'g'li. (2025). Maktabgacha va maktab yoshidagi bolalarga ingliz tilini o‘rgatishda metodik o‘yinlarning ahamiyati. Лучшие интеллектуальные исследования, Vol. 54 No. 1. https://journalss.org/index.php/luch/article/view/2046
10. Saydaliyeva, M. A., & Azimov, S. M. (2025, November 18). The effective impact of educational technologies in organizing English language lessons. Образование, наука и инновационные идеи в мире, 81(3). https://journalss.org/index.php/obr/article/view/5633 https://doi.org/10.5281/zenodo.17652336
11. Azimova, M. M. (2025). Ingliz tili o‘rganayotgan o‘quvchilarda leksik boylikni oshirishda metodik yondashuvlar va tushunchalar. Ta’lim innovatsiyasi va integratsiyasi, 49(1), 169–171. https://scientific-jl.com/tal/article/view/24878 DOI: https://10.5281/zenodo.16281963
12. Maxammadaliyeva S.M., Azimov S.M. Modernizasyon davrida o'rta ta'lim o'quvchilari uchun ingliz tili o'qitish usullari. Universal xalqaro ilmiy jurnal 1(7), 2024.- B.196-201.
13. Azimov Samandar Murodjon o’g’li. Learning a new language difficulties and solutions. O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI NAMANGAN DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI, 235
14. Azimov, S., Abdumuminova, D. Xorijiy tillarni o‘quvchilarga o‘rgatishda metodik usul va yondashuvlar hamda o‘qituvchining psixologik bilimi. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 1(7), 2024. –B.189-195.